

Família Estarelles Oliver

Trobam per primera vegada aquesta família en 1813¹, domiciliada en el número 5 de la illeta numerada amb el 197. La família estava composta pel matrimoni format per Ramon Estarelles i Maria Antònia Oliver Estaràs, filla de Miquel Oliver i de Gerònia Estaràs. Ambdós devien estar rondant la quarantena d'anys, però és impossible pel ball d'edats dels successius censos poder afirmar una data exacta de naixement. L'ofici de Ramon era criat, però tampoc no podem dir de quina casa.

La parella en aquests moments tenia quatre fills i una filla. El nom d'aquesta darrera, Catalina d'uns 4 anys d'edat, ho deduïm per relacions posteriors al igual que el de la mare ja que en aquest cens únicament es consigna el número de dones de cada casa, però cap filiació més. Si es fa constar el número de fills en total, en aquest cas cinc. Malgrat aquesta xifra concordi amb la resta de noms, tenim dubtes pel que fa al major si era efectivament un fill o un germà de Ramon Estarelles. El seu nom és Antoni Maria, de desset anys i ofici de fuster. Després ja apareixen el fill Josep, de 8 anys, la ja anomenada Catalina, Miquel de dos anys i Ramon, d'un any.

De Ramon Estarelles no podem assegurar la filiació concreta, però és molt possible que sigui el mateix Ramon Estarelles Galmés qui apareix en el cens de 1794², fill de Antoni Estarelles i Catalina Aïna Galmés, amb una edat de 17 anys, resident en la fonda del Born i d'ofici xocolater. Va ésser declarat inútil pel servei militar perquè els cirurgians comissionats per a les al·legacions del exèrcit, certificaren que era *quebrat*.

En el padró de 1815³, sí estan llistades les dones. El lloc de residència segueix essent el número 5 però de la illeta 198. En aquest cens manca Antoni Maria, qui pensam era el fill major i apareix un nou fill, amb tres mesos d'edat, anomenat Joan. Aquesta situació familiar es reproduïx els anys 1816⁴ i 1818⁵.

El cens de 1820⁶ únicament ens informa que Ramon Estarelles ocupava la casa numerada amb el 5 i el 6 de la illeta 198 i en 1823⁷ ocupa la casa número 8 de la mateixa illeta i, com que aquest cens estava destinat a l'exèrcit, figura com exempt. Aquesta dada ens podria reafirmar que es tracta del mateix Ramon Estarelles Galmés de 1794.

En 1824⁸, en la casa número 5 novament qui apareix censada és la dona, però amb el nom d'Aïna Oliver. Les cases número 6 al 8 apareixen com buides.

El cens de l'any 1826⁹, ens confirma el que ja sospitàvem i és que en Ramon havia mort abans de 1824 i Antònia, ara amb aquest nom, apareix com a cap de la família i d'estat vídua amb 44 anys d'edat. La filla, Catalina apareix, amb 17 anys, casada, però el seu home, Josep Canals Roig devia ser absent perquè no apareix en el llistat. Tampoc apareix el fill major, Josep. Sí consten Miquel, Ramon i Joan amb edats respectives de 14, 12 i 10 anys. Amb ells viu Pere Joan Alós, de 18 anys i natural de Santa Margalida. En el palau Solleric també hem vist un Pere Joan Alós, prevere de 40 anys i també natural de Santa Margalida, però no podem

1 AMP: Padró de la ciutat i terme FP_703-1 (Es pot consultar *on line*)

2 AMP: Exercit_1794_FP_47-5 (Es pot consultar *on line*)

3 AMP: Padró general FP_543-1 (Es pot consultar *on line*)

4 AMP: Exercit_1816_LN_2097-2 (Es pot consultar *on line*)

5 AMP: Padró general de la ciutat de Palma FP_651-1 (Es pot consultar *on line*)

6 AMP: 1820_Padró de la ciutat i terme FP_74-2 (Es pot consultar *on line*)

7 AMP: 1823 Allistament general FP_1202-12 (Es pot consultar *on line*)

8 AMP: Veïnat d'aquesta ciutat i terme: 1824 FP_879-05 (Es pot consultar *on line*)

9 AMP: Padró de la parròquia de Santa Creu FP_299-5

dir quina era la relació que hi pogués haver-hi entre ells. El cens ens informa també que el número 7 pertanyia a la mateixa casa que ocupava la nostra família i que tota era propietat de Antoni Desbrull.

En la imatge que reproduïm i que correspon al cens de l'any 1827¹⁰, observam que la filla casada ja no conviu amb ells i ens informa de l'estat de les portes 4 i 6, tapiades, i la del número 7 que pertany a la casa de n'Antònia Oliver i els seus fills. Tampoc trobam en Pere Joan Alós.

En 1829¹¹ es dona la mateixa situació però ja no apareix el fill Ramon qui hauria de tenir uns setze anys. Sí consten Miquel, amb 17, i Joan, amb 15.

En 1833¹², la família apareix en el número 8 de la illeta 198. Ja únicament viuen en aquesta casa la mare, Antònia Oliver, amb 51 anys d'edat, i el fill, Joan, amb 17 anys i milicià. Amb ells conviu Margalida Oliver, també viuda, i amb 70 anys d'edat. El 12 de gener de 1834¹³ en la fitxa corresponent al número 5 d'aquesta illeta, carrer del Born, únicament apareixen la mare, amb 52 anys i el fill Joan qui consta amb una edat de 16 anys i milicià. En una altra fitxa del mateix padró torna aparèixer Ramon Estrelles qui es mudava a aquesta adreça el dia 14 de desembre de l'any 1835. Consta que havia viscut en el quarter de Santa Clara, en el número 23 de la illeta 27, amb l'anotació de «*colegial y en el dia chocolatero*».

Hem vist abans que Catalina Estrelles Oliver estava casada des del 17 anys amb Josep Canals Roig. Aquesta persona era natural de Valldemossa, fill de Josep Canals i Margalida Roig i amb l'ofici de criat. En la fitxa del dia 24 de gener de 1834¹⁴ apareix domiciliat en el carrer del Born, illeta número 234, casa número 20, amb la seva dona, Catalina Estrelles Oliver i dos fills de la parella, Josep Canals Estrelles, de 7 anys, i Maria Margalida, la qual va néixer el dia 15 d'octubre de l'any 1835. Aquesta mateixa fitxa ens informa que Josep Canals va ésser ingressat el mes de gener de 1836 en l'hospital, per dement i que la família, la dona i els dos fills, van passar a residir en la illeta 198 números 5 i 6, amb la mare i l'àvia materna. Poc menys de dos anys després moria Josep Canals:

Jose Canals

Dia 12 Julio de 1837 á las 4 de la madrugada falleció de enfermedad demencia Jose Canals de edad de 36 años, hijo de Jose y de Margarita Roig cons, casado, natural de Valldemosa y vecino de la Parroquia de Sn Nicolás. De que certifico. Pablo Garriga.

AMP: Hospital_General_Enterraments_Llibre01_mar1833-abr1857_AH-1992-2 fol 92

10 AMP: Padró de la parròquia de Santa Creu, illeta 195 a 215 FP_286-5 (Es pot consultar *on line*)

11 1829 Padro StaCreu 1ª Seccio FP_60-2 (Es pot consultar *on line*)

12 1833 Padro StaEulalia FP_246-1 StaCreu FP_246-2 (Es pot consultar *on line*)

13 Font: 1834_Padro_Ciutat_Illeta_198_FP_316-14 pàgines 10 i 11 (Es pot consultar *on line*)

14 Font: 1834_Padro_Ciutat_Illeta_198_FP_316-14 pàgina 12 (Es pot consultar *on line*)

Les darreres notícies que tenim d'aquesta família són les defuncions de la filla, la mare i un dels nets:

Catalina Ana Estarelles

Dia 29 de marzo de 1843 á las 6 de la mañana fallecio de enfermedad de nervios Catalina Estarelles de edad de 33 años hija de Ramon y de Antonia Oliver cons viuda de Jose Canals natural y vecina de Sta Cruz. No consta disposicion de que certifico. Pablo Garriga pbro.

Font: AMP: StaCreu_Enterrament_Llibre03_nov1841-ago1856_AH-1987-3 fol 33

Jose Canals

Dia 4 de Marzo de 1850 á las hocho de la mañana fallecio de Pulmonia Jose Canals á la edad 22 años de estado soltero, hijo de Jose y de Catalina Ana Esterellas cons natural y vecino de la Parroquia de Sta Cruz. No consta de disposicion alguna . De que certifico. Antonio Cabot pbro.

Font: AMP: StaCreu_Enterrament_Llibre03_nov1841-ago1856_AH-1987-3 fol 158

Antonia Oliver M^a 197 n° 5

Dia seis de Julio de mil ochocientos cincuenta y tres á las tres de la tarde ha fallecido Antonia Oliver viuda de Raymundo Estarelles é hija de Miquel y de Geronima Estaràs cons natural y vecina de la Parroquia de Santa Cruz de edad de setenta y cinco años, recibio la Estramaunción y no consta de disposicion alguna, vivia en el Borne, y la han enterrada en el Cuadro 1° en la sepultura 417 á las tres de la tarde de dia siete. Lo que certifico. Josef Borrás pro.

Font: AMP: StaCreu_Enterrament_Llibre03_nov1841-ago1856_AH-1987-3 fol 215